

ПОДЦЕНЕНИЯТ ПОТЕНЦИАЛ НА УНИВЕРСИТЕТСКИЯ СПОРТ В БЪЛГАРИЯ

Даниела Елинова

Национална спортна академия „Васил Левски“,
катедра „Мениджмънт и история на спорта“

ORCID

Daniela Elinova – <https://orcid.org/0009-0000-8853-387X>

РЕЗЮМЕ

Физическото възпитание и спортът във висшите училища има здравно, възпитателно, професионално-приложно и социално значение. Точно поради тази причина държавата, чрез Закона за физическото възпитание и спорта, регулира провеждането на спорт и спортни дейности в учебните заведения. Въпреки това, много висши училища не спазват този закон. Целта на настоящата статия е да подчертае важноста от редовно практикуване на спорт във висшите училища и възможностите, които университетският спорт предлага. За решаването на основните задачи е приложена комплексна методика от проучване на литературни и нормативни източници, сравнителен анализ на комплексни класирания на проведените университети в България през последните 5 години. Предмет на изследването са проблеми, свързани с провеждането на университетските спортни събития в страната. Обект на изследването са висшите училища у нас. От прегледа на комплексното класиране на националните университети, проведени през последните 5 години, можем да обобщим, че от общо 52 висши училища у нас редовно участват не повече от 30. Като заключение могат да бъдат обобщени следните изводи: финансирането в рамките на 5 лв. за всеки студент на годишна база е недостатъчно; научните публикации в областта на университетския спорт са малко и обхващат предимно класирания в различните спортни събития; непълноценно се използват часовете по физическо възпитание и спорт във висшите училища.

Ключови думи: физическо възпитание и спорт, университетски спорт, висши училища

THE UNDERESTIMATED POTENTIAL OF UNIVERSITY SPORT IN BULGARIA

Daniela Elinova

National Sports Academy “Vassil Levski”,
Department of History and Management of Sport

ABSTRACT

Physical education and sports in higher schools have health, educational, professional - applied and social importance. It is precisely for this reason that the state, through the Law on

Physical Education and Sports, regulates the conduct of sports and sports activities in educational institutions. However, many higher education institutions do not follow this law. The purpose of this article is to highlight the importance of regular sports practice in higher education and the opportunities that university sports offer. To solve the main tasks, a complex methodology was applied from the study of literary and normative sources, a comparative analysis of the complex rankings of the Universiades held in Bulgaria in the last 5 years. The subject of the study are problems related to the holding of university sports events in the country. The object of the research is the higher schools in our country. From the review of the complex ranking of the national universiades held in the last 5 years, we can summarize that out of a total of 52 higher schools in our country, no more than 30 regularly participate. As a conclusion, the following conclusions can be summarized: The financing within BGN 5 for each student on an annual basis is insufficient; Scientific publications in the field of university sports are few and mainly cover the rankings of the various sporting events; Physical education and sports classes in higher schools are underutilized.

***Keywords:** Physical education and sports, university sports, higher schools*

ВЪВЕДЕНИЕ

Политиката, стратегията и целите на държавно ниво във физическото възпитание и спорта в Република България се реализират от четири основни групи субекти – държавни органи, обществени спортни организации, спортни клубове като АД и други частни спортни формирования и спортни организации със специален статут – Български олимпийски комитет (БОК). Усилията на всички тези органи за реализиране на държавната политика, стратегия и цели са насочени към различните социално-демографски групи от населението, обхванати в отделни направления (подсистеми) на цялостната система за физическо възпитание и спорт, сред които са и физическото възпитание и спортът в училищата и университетите (Цолов, 2014).

Физическото възпитание и спортът във висшите училища имат здравно, възпитателно, професионално-приложно и социално значение. Студентската възраст е времето, когато се полагат основите на творческото дълголетие на човека, но е и период, характеризиращ се с обездвижване на организма, с повишено нервно-психично и емоционално напрежение. Физическото възпитание като спортнопедагогически процес представлява сложна и отговорна дейност, чрез която обществото организира възпроизвеждането на личността във физическо и духовно отношение. От съществено значение за това се явяват възпитанието, образованието и обучението като видове педагогическа дейност, които непрекъснато се развиват и усъвършенстват успоредно с развитието и усъвършенстването на обществото (Колева, 2023).

ЦЕЛ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Целта на настоящото изследване е да подчертае важността на редовното практикуване на спорт във висшите училища и възможностите, които университетският спорт предлага.

МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

За реализирането на поставената цел са приложени следните методи: обзорно проучване на специализирана литература, сравнителен анализ. Предмет на изследването са проблеми, свързани с провеждането на университетските спортни събития в страната. Обект на изследването са висшите училища у нас. За решаването на основните задачи е приложена комплексна методика от проучване на литературни и нормативни източници, сравнителен анализ на комплексни класирания на проведените универсиади в България през последните 5 години.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Нормативната уредба у нас, свързана с университетския спорт, следва добрия пример на основополагащи документи като Европейска спортна харта (www.coe.int) и други, в които е уредено правото на спорт. У нас според ЗФВС държавата насърчава развитието на физическото възпитание и спорта, като: създава условия и подпомага спорта за всички, детско-юношеския спорт, ученическият спорт, студентския спорт, както и цялостната общественополезна спортна дейност за подобряване здравословното състояние на нацията (www.lex.bg). Практикуването на спорт във висшите учебни заведения съдържа множество благоприятни ефекти. Въпреки това предвидените финансови средства у нас за практикуване на спорт от студентите са недостатъчни и към настоящия момент за университетския спорт с постановление 46 на Министерски съвет се определят минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност, както следва: за студентите редовна форма на обучение във висшите училища – 5 лв. на студент за бюджетна година (www.sofia.bg). Затова много често е необходимо спортните катедри към висшите училища да търсят механизми за допълнително финансиране, за да може студентите да участват в част от спортния календар на АУС „Академик“. И тук значима роля заемат студентските съвети към висшите училища. Някои от тях са редовен източник на финансиране за участие на конкретното висше училище в някои от големите спортни събития, организирани от Асоциацията. Държавата, чрез Закона за физическото възпитание и

спорта, налага практикуването на спорт и спортни дейности минимум 60 часа годишно, които обаче не се спазват от всички висши училища у нас поради различни причини като липса или лоша материална база, липса на спортни специалисти и др. След направен подробен анализ се констатира, че дисциплината „Физическо възпитание и спорт“ в Аграрния университет е извън учебните планове на всички специалности. От изведените изводи се очертават ясно и няколко проблема, пред които е изправен Аграрният университет в Пловдив, а именно неспазването на ЗФВС, недостатъчен брой специалисти, увеличаване броя на студентите в група и др. (Колева, 2023).

У нас университетският спорт има резерви за развитие, които в обобщен вид можем да представим със следните акценти:

1. Финансов – недостатъчно е финансирането от страна на държавата за практикуване на ФВС от всеки студент, изразяващо се в 5 лв. на студент за бюджетна година.

2. Организационен – задължителните часове по физическо възпитание и спорт, регламентирани в ЗФВС, да се използват целенасочено, с цел по-активно и редовно участие от страна на висшите училища в спортния календар на АУС „Академик“.

3. Научните публикации в тази област към настоящия момент са недостатъчни за използването на пълния потенциал на университетския спорт. Основният акцент в разглежданите статии е свързан предимно с резултати от класирания, а въпроси като маркетинг, публично отразяване на игрите и други са недостатъчно отразени.

В настоящата публикация ще разгледаме участващите университетски отбори в проведените национални универсиади (НУ) в страната за последните 5 години (2019–2023).

През 2019 г. Националната универсиада е проведена в град Варна. В нея участие вземат 28 университети от цялата страна (Таблица 1).

През следващата състезателна 2019–2020 година универсиадата не се провежда поради настъпването на COVID-19.

След едногодишна пауза отново се провежда Национална универсиада в град Стара Загора. В нея участие вземат 21 висши училища у нас (Таблица 2).

Таблица 1. Комплексно класиране по медали от НУ Варна 2019 г.

№	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ	З	С	Б	Общо
1	НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“	50	31	27	108
2	СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ“	18	15	24	57
3	УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО	10	5	4	19
4	ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“	6	13	11	30
5	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА	5	11	11	27
6	ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“	4	5		9
7	АКАДЕМИЯ НА МВР	3	2	2	7
8	МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“	3			3
9	ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“	2	6	10	18
10	РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“	2	6	3	11
11	ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“	2	1	2	5
12	УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ	2			2
13	ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	1	2	2	5
14	СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЦОВ	1		1	2
15	НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ		4	2	6
16	ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ		3	5	8
17	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ		3	4	7
18	ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“		2		2
19	СОФТУЕРЕН УНИВЕРСИТЕТ			1	1
20	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА			1	1
21	ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ			1	1
22	АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ				0
23	АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО „АСЕН ДИАМАНДИЕВ“ – ПЛОВДИВ				0
24	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН				0
25	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ				0
26	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ				0
27	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ, ФИЛИАЛ ПЛОВДИВ				0
28	УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ				0

Таблица 2. *Комплексно класиране по медали от НУ Стара Загора 2021 г.*

№	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ	З	С	Б	Общо
1	НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“	43	37	26	106
2	СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛ. ОХРИДСКИ“	13	9	17	39
3	УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО	6	7	6	19
4	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА	5	9	10	24
5	НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ	5	7	2	14
6	ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“	5	6	7	18
7	ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“	5	4	1	10
8	ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“	4	4	5	13
9	ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	4	2		6
10	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ	4	0	9	13
11	ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“	1	2	5	8
12	РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“	1	2		3
13	МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“	1	1	2	4
14	ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ			5	5
15	АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ ПЛОВДИВ			1	1
16	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН			1	1
17	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ				0
18	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ				0
19	СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ – СВИЦОВ				0
20	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА				0
21	УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ				0

През 2022 г. домакин на Националната универсиада са две висши училища у нас, а именно Национална спортна академия „Васил Левски“ и Университет за национално и световно стопанство в град София. В тази универсиада участие взема и Висше училище по телекомуникации и пощи „Годор Каблешков“, след като през предната проведена универсиада университетът не участва (Таблица 3).

Таблица 3. Комплексно класиране по медали от Национална универсиада София 2022 г.

№	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ	З	С	Б	Общо
1	НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“	49	27	34	110
2	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА	15	7	11	33
3	ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“	8	7	8	23
4	СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“	6	16	17	39
5	НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ	6	10	10	26
6	ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“	6	7	9	22
7	УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО	5	9	12	26
8	АКАДЕМИЯ НА МВР	5	5	4	14
9	ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	3	2	5	10
10	ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“	2	1	1	4
11	ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“	2	0	0	2
12	РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“	1	5	3	9
13	ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“	1	5	0	6
14	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ	1	2	6	9
15	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ	1	0	1	2
16	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ПОЩИ	1	0	0	1
17	ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ	0	3	3	6
18	УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ	0	3	3	6
19	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ	0	1	0	1
20	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН	0	1	0	1
21	МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“	0	0	0	0
22	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА	0	0	0	0
23	ХИМИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ	0	0	0	0
24	СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“	0	0	0	0

През 2023 гр. Стара Загора отново е домакин при провеждането на Националната универсиада с 26 висши училища от цялата страна. В нея участие взема и Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, който за първи път от разглеждания период участва в събитието (Таблица 4).

Таблица 4. Комплексно класиране по медали от Национална универсиада Стара Загора 2023 г.

№	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ	З	С	Б	Общо
1	НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“	55	33	33	121
2	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА	12	15	16	43
3	УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО	8	9	16	33
4	АКАДЕМИЯ НА МВР	8	7	7	22
5	ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“	7	12	8	27
6	ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“	6	3	5	14
7	НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ	4	10	10	24
8	СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“	4	6	11	21
9	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ	4	5	11	20
10	ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“	4	0	0	4
11	ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ	2	7	9	18
12	РУСЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „АНГЕЛ КЪНЧЕВ“	2	2	6	10
13	ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ“	2	2	4	8
14	ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“	2	2	3	7
15	АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	2	1	0	3
16	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ	1	0	1	2
17	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ	1	0	0	1
18	ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ	0	2	2	4
19	УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС	0	1	0	1
20	МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН	0	1	0	1
21	УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ	0	0	2	2
22	МИННО-ГЕОЛОЖКИ УНИВЕРСИТЕТ	0	0	1	1
23	ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И ПОЩИ	0	0	1	1
24	СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“	0	0	0	0
25	ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА	0	0	0	0
26	ХИМИКО-ТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ	0	0	0	0

В сравнителния анализ като акцент можем да очертаем традиционно участващи университети и малък брой с епизодично участие. 22 висши училища не участват в НУ, причините са комплексни, като част от тях са свързани с липсата или незадоволителната материална база за провеждане на часове по ФВС, с финансовите възможности на университетите, които са различни, както и броя на студентите в тях, неизползването по предназначение на часовете по ФВС и др.

ДИСКУСИЯ

Наред с прегледа на нормативните документи, акцент в научната публикация е и прегледът на публикации, свързани с университетския спорт и благоприятните ефекти от редовното му практикуване. Като основна потребност, регламентираща физическото възпитание и спорт във ВУ, е насочено към формирането на потребност към физическо усъвършенстване, тъй като само такава дейност, която води към развитие в индивидуален аспект, има свойства, присъщи на съвременната култура (Внуков, 1978). Образователните функции са пряко свързани с реализирането на образователните задачи в учебната дейност по физическо възпитание. Към тях се отнасят формирането на общи и специални знания, изграждането на двигателни умения и навици, развиването на двигателните качества на човека (Маринов, 2020). След проведено анкетно проучване относно отношението на студентите към заниманията по тенис в учебния процес по физическо възпитание и спорт в Технически университет – София, и УННС, друг автор стига до изводите, че студентите биха практикували спорта тенис и повече от един път седмично. Мотивите са от различно естество – емоция, красота, динамика, удоволствие и т.н. Този извод акцентира върху благоприятното влияние на спорта, в този случай тениса, върху субективните усещания на анкетиранияте студенти. Студентите споделят, че ще посещават заниманията по тенис дори и да не са задължителни и биха се отразили положително за развитие на здравословното и физическото им състояние (Очева, 2023). Спортът помага за запазването на концентрация по време на учене и ни прави по-дисциплинирани. Тренирането може да подобри мозъчната функция и да защити паметта и уменията за мислене. До този извод стига друг автор. Физическите упражнения увеличават сърдечната честота, което насърчава притока на кръв и кислород към мозъка. Проучвания сочат, че спортът благоприятства частта от мозъка, която играе важна роля за паметта и ученето (Преждарова, 2023). Правилната адаптация към съвременния начин на живот и професионалната реализация на студентите изискват определено ниво на физическата дееспособност и добра двигателна култура (Георгиев, 2020).

Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012–2022 г. очертава необходимостта от повишаване на трудово-социалната и здравно-образователната роля на спорта в изграждането на бъдещите висшисти (www.strategy.bg).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Заради своите положителни качества държавата, чрез Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС), налага провеждането на спорт и спортни дейности в учебните заведения – 60 часа спорт годишно за всеки студент.

2. Финансирането на университетския спорт в рамките на 5 лв. за студент на годишна база е недостатъчно.

3. Непълноценното използване на часовете по ФВС е в основата на малкия брой участващи университети в университетските спортни събития, организирани от АУС „Академик“.

4. Научните публикации в сферата на университетския спорт у нас засягат предимно класирания, като липсват такива, свързани с оптимизирането и популяризирането на спорта във висшите училища и в организиранияте университетски спортни събития.

ЛИТЕРАТУРА

Внуков, А. П. и кол. (1978). Влияние различных организационных форм занятия, *ТПФК 9* // Vnukov, A. P. I kol. Vliqnie razlichnih organizacionih form zanyatie, *ТПФК 9*.

Георгиев, Ж. (2020). *Насоки за развитие и иновации за усъвършенстване на физическото възпитание и спорта в Лесотехническия университет*. Монография. С., Neofeedback. // Georgiev, J (2020) *Nasoki za razvitie I inovacii za usuvarshenstvane na fizicheskoto vazpitanie I sporta v Lesotehnicheskiq universitet*. Monografiq.

Европейска харта на спорта // Evropeiska harta na sporta – <https://www.coe.int/en/web/sport/the-european-sports-charter/>

Закон за физическото възпитание и спорта // Zakon za fizicheskoto vazpitanie I sporta <https://lex.bg/laws/ldoc/2133881857/>

Колева, Т. (2022). За някои проблеми на физическото възпитание и спорта във ВУЗ. *Сб. Съвременни тенденции, проблеми и иновации във физическото възпитание и спорта във висшите училища*. София, издателски комплекс – УНСС, ISBN 978-619-232-705-7, с. 97. // Koleva, T. (2022). *Za nqkoi problem na fizicheskoto vazpitanie I sporta vav VUZ. sb. Savremenni tendencii, problemi I inovacii vav fizicheskoto vazpitanie I sporta vav visshite uchilishta*, Sofia, izdatelski kompleks – UNSS, ISBN 978-619-232-705-7, s. 97.

Маринов, Т. (2020). *Основи на физическото възпитание, теория и методика*. Монография. НСА ПРЕС, София. // Marinov, T. (2020) *Osnovi na fizicheskoto vazpitanie. teoriq I metodika*, monografiq. NSA PRES, Sofia.

Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България за периода 2012–2022 г. (2012). С. към 19.11.2023. // Nacionalna strategia za

razvitiе na fizicheskoto vazpitanie I sporta v Republika Bulgaria za perioda 2012-2022 g. (2012). www.strategy.bg

Очева, В. (2023). Проучване отношението на студентите към заниманията по тенис в учебния процес по физическо възпитание и спорт във висшето училище. Сб. *Съвременни тенденции, проблеми и иновации във физическото възпитание и спорта във висшите училища*. Издателски комплекс – УНСС, София. ISBN 978-619-232-705-7, с. 48. // Ocheva, V. (2023). *Prouchvane otnoshenieto na studentite kkm zanimaniqta po tenis v uchebniq process po fizichesko vazpitanie I sport vav vissheto uchilishte*. sb. *Savremenni tendencii, problemi I inovacii vav fizicheskoto vazpitanie I sporta vav visshite uchilishta*, izdatelski kompleks – UNSS, Sofia, ISBN 978-619-232-705-7, s. 4.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 46 на МС от 19.03.2020 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование и във висшите училища Обн., ДВ, бр. 26 от 22.03.2020 г., в сила от 22.03.2020 г., изм. и доп., бр. 18 от 2.03.2021 г., в сила от 2.03.2021 г. // POSTANOVLENIE №46 na MS ot 19.03.2020 g. za opredelqne na minimalni diferencirani razmeri na parichnite sredstva za fizicheska aktivnost, fizichesko vuzpitanie, sport I sportno-turisticheska deinost za deca I uchashti v institucii v sistemata na preduchlishtnoto I uchilishtnoto obrazovanie I vav vsishite uchilishta Obn., DV, br. 26 ot 22.03.2020g. , v sila ot 22.03.2020g., izm. I dop., br. 18 ot 2.0302021g., v sila ot 2.03.2021.

Преждарова, С. (2023). Спорт по време на ковид пандемията във ВУЗ. Сб. *Съвременни тенденции, проблеми и иновации във физическото възпитание и спорта във висшите училища*. Издателски комплекс – УНСС, София, ISBN 978-619-232-705-7, с. 72. // Prejdarova, S. (2023) *Sport po vreme na kovid pandemiqta vav VUZ*. sb. *Savremenni tendencii, problemi I inovacii vav fizicheskoto vazpitanie I sporta vav visshite uchilishta*, izdatelski kompleks – UNSS, Sofia, ISBN 978-619-232-705-7, s. 72

Цолов, Б. (2014). *Мениджмънт на спорта*. Болд Инс, София. ISBN 978-954-394-007-3 // Tsolov, B. (2014). *Management na sporta*, Sofia, Bold ins, ISBN 978-954-394-007-3.

Автор за кореспонденция:

Даниела Елинова

Национална спортна академия „Васил Левски“,
катедра „Мениджмънт и история на спорта“

e-mail: daniela.elinova@abv.bg